

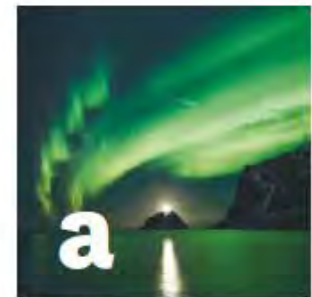
og heimlass

Det finnes ingen ting halvveis med Lofoten.
Lofoten er ikke enten eller men både og.
Både fjell og hav. Både distrikt og «Metropol»,
næring og rekreasjon.

Lokalsamfunn, heimlass og turistmagnet.
I dette ligger Lofotens særegne magi

- men også kimen til interessekonflikter og friksjon

Fra Jakten på Lofoten

Lofoten

et bærekraftig reisemål?

samling Nasjonale turiststier

Line R. Samuelsen – reiselivssjef Destination Lofoten

Gjennomgang i dag

- Hva betyr bærekraft for oss
- Hvordan jobber vi
  - Planer
  - Operativt
- utfordringer

Bærekraftig Reisemål

**Lokalt engasjement
i et langt perspektiv**

Bærekraftig Reisemål

Bevaring av natur, kultur og miljø	Styrking av sosiale verdier	Økonomisk levedyktighet
<ul style="list-style-type: none"> 1 Kulturell rikdom 2 Naturmangfold 3 Klimautslipp og -tilpasning 4 Rent miljø og ressurseffektivitet	<ul style="list-style-type: none"> 5 Lokal besøksstyring 6 Lokal livskvalitet og engasjement 7 Jobbkvalitet for reiselivsansatte 8 Gjestetilfredshet og trygghet og opplevelseskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> 9 Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskaping 10 Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter

Standard for bærekraftig reisemål

Kriterier og indikatorer

VERSJON 3.0 – 01.01.2022

Mål

Sikre bærekraftig utvikling som er innenfor grensene til det natur, landskap, miljø, lokalsamfunn og lokal kultur tåler, samtidig som det gir grunnlag for sunn næringsdrift og lokal verdiskaping

Trygge og livskraftige lokalsamfunn med gode fremtidsutsikter

Helårlig reiseliv, med faste ansatte og jevne besøkstall

Besøkende som interesserer seg for våre lokalsamfunn

Og som nyter og forstår verdien av naturen

Besøk som spiser godt på våre serveringssteder,
sover på våre overnattingsteder
og benytter de opplevelsene Lofoten har å tilby.

Besøk som legger igjen verdi for de
lokale og for fremtidens Lofoten

Hensikt

Målsetting

Struktur

Kommunikasjon

Hållig reiseliv

Hvordan klarer vi det?

17 SAMARBEID
FOR Å NÅ MÅLENE

Et reisemål, eller en destinasjon er et område hvor ingen alene direkte kontrollerer helheten, men mange har innflytelse på utviklingen.

Det gjelder politikere, forvaltningsapparat, næringsliv, lokalbefolkning, fagmiljøene, organisasjonene og andre.

DE GRØNNE ØYENE

LOFOTEN
2030

«Framtidas Lofoten drives på fornybar energi, det er attraktivt å bo her og vi har et bærekraftig og livskraftig næringsliv.

Vi vil bidra til å nå FNs klimamål».

DE GRØNNE ØYENE

LOFOTEN
2030

ØVERSIKT KLIMAMÅL FRA FN TIL LOFOTEN

FN'S KLIMAMÅL

FNs klimamål er et globalt mål for å begrense temperaturestigningen til under 2°C, og helst under 1,5°C, sammenlignet med nivået før 1990. Målet inkluderer også å sikre bærekraftig utvikling og å redusere ulikhet mellom land og mennesker.

EU'S KLIMAMÅL

EU har satt seg et mål om å redusere utslippene av klimagasser med 55% innen 2030 sammenlignet med 1990. Dette inkluderer også å øke andelen fornybar energi til 32% av total energiforbruk.

NASJONALT NIVÅ

Nasjonal klimaplan for Norge 2024-2040. Målet er å redusere utslippene av klimagasser med 55% innen 2030 sammenlignet med 1990. Dette inkluderer også å øke andelen fornybar energi til 32% av total energiforbruk.

KOMMUNALT NIVÅ

Regionale klimamål for Lofoten. Målet er å redusere utslippene av klimagasser med 55% innen 2030 sammenlignet med 1990. Dette inkluderer også å øke andelen fornybar energi til 32% av total energiforbruk.

DU OG JEG

Regionale klimamål for Lofoten. Målet er å redusere utslippene av klimagasser med 55% innen 2030 sammenlignet med 1990. Dette inkluderer også å øke andelen fornybar energi til 32% av total energiforbruk.

LOFOTENS VEIKART

- 1. Grønn offentlig sektor** Vi skal gjøre Lofoten til en pioner for miljøvennlige løsninger. Vi skal være blant de beste i landet på å kutte ned på utslippene fra offentlig sektor. Vi skal tenke nytt, samhandle og gjøre resirkulering og gjenbruk til en selvfølge.
- 2. Ren transport** Vi skal gjøre Lofoten til en modellregion for ren og miljøvennlig transport. Vi skal forbedre transporttilbudet, øke bolysten og skape konkurransefortrinn for næringslivet. Vi skal bli et foretrukket område for testing og utvikling av transportteknologi som ikke forurensar.
- 3. Miljøvennlig reisemål** Vi skal skape høy verdi sammen med gjester, bedrifter og lokalsamfunn gjennom miljøvennlige og bærekraftige løsninger. Vi skal bli landets mest miljøvennlige reisemål innen 2030. Vi skal være en nasjonal pilot for bærekraftig, forurensningsfri reiseliv.
- 4. Miljøvennlig kystfiske** Vi skal halvere utslippene fra kystfisket i Lofoten innen 2030. Vi skal gjøre kystfisket til en livskraftig næring og bærekraftig verdiskaper for regionen. Vi skal utvikle fremtidens arbeidsplasser, attraktivitet og verdiskaping.
- 5. Miljøvennlig landbruk og havbruk** Vi skal gjøre landbruks- og havbruksnæringene til næringer som forurensar mindre innen 2040. Vi skal realisere mulighetene for sirkulærøkonomi og bærekraftig utnyttelse av lokale ressurser. Vi skal opprettholde produksjonsvolumet og ta en lederposisjon i arbeidet med å redusere utslipp til luft og vann.
- 6. Miljøvennlig luftfart** Vi skal være en pilotregion for flytrafikk som ikke forurensar. Vi skal demonstrere for verden at framtidens luftfart er fri for forurensning. Vi skal bidra til bærekraftig verdiskaping og regional utvikling. Miljøvennlig luftfart skal være en betydelig driver for grønt reiseliv. Dette er vår visjon for Lofoten. Men for å gjøre denne visjonen til virkelighet, trenger vi alle sammen. Hver og en av oss har en rolle å spille i denne overgangen. Så la oss samarbeide om en bærekraftig framtid for Lofoten! Sammen kan vi gjøre Lofoten til et grønt og bærekraftig samfunn. Vi gleder oss til å ta denne reisen sammen med dere. La oss gjøre Lofoten enda grønnere!

PROGRAMOMRÅDE 2:

NULLUTSLIPPS TRANSPORTSONER

Hovedmål 2.1: Lofoten skal utvikles til å bli en helhetlig lavutslippssone skreddersydd for grønn transport.

Hovedmål 2.2: Lavutslippssonen skal øke kvaliteten i transporttilbudet, bidra til sterkere bolyst og skape et konkurransefortrinn for næringslivet.

PROGRAMOMRÅDE 3:

LAVUTSLIPP REISEMÅL

Hovedmål 3.1: I Lofoten samskapes høy verdi med gjester, bedrifter og lokalsamfunn gjennom klimavennlige og bærekraftige løsninger hele året

Hovedmål 3.2: Lofoten er landets mest klimavennlige, ressursmarte og fornybare reisemål innen 2030

Hovedmål 3.3: Lofoten byr på seg selv og sørger for verdi- og jobbskaping i reiselivet, i pakt med natur, kultur og samfunn

Hovedmål 3.4: Lofoten er en nasjonal pilot som demonstrerer bærekraftig, nullutslipps reisemål for framtida.

Delmål 3.1.4: Lofoten skal være best i landet på bærekraftig destinasjonsledelse. Samarbeidet er aktivt på tvers av privat og offentlig sektor og mellom kommunene, om en bærekraftig besøksforvaltning for å holde seg innenfor rammene av hva natur, miljø og kultur tåler.

Delmål 3.4.1: Lofoten skal være den første destinasjonen i verden som tilbyr en kommersiell nullutslippsreise, med -opplevelser og -opphold fra A til Å.

Delmål 3.2.3: Besøkende som reiser til og i Lofoten bruker kollektive eller utslippsfrie transportalternativer.

Delmål 3.2.4: 60% av reiselivsbedriftene i Lofoten skal ha et eget klimaregnskap innen utgangen av 2023 og klimabudsjett innen 01.01.2024.

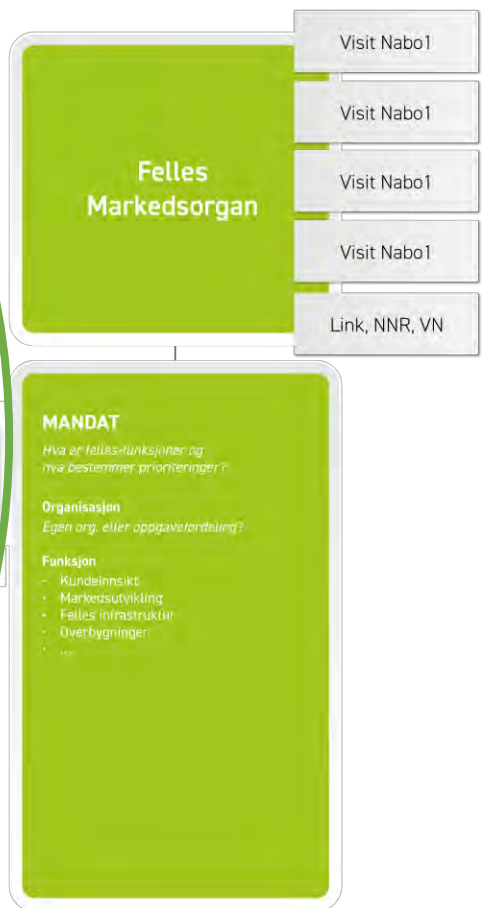
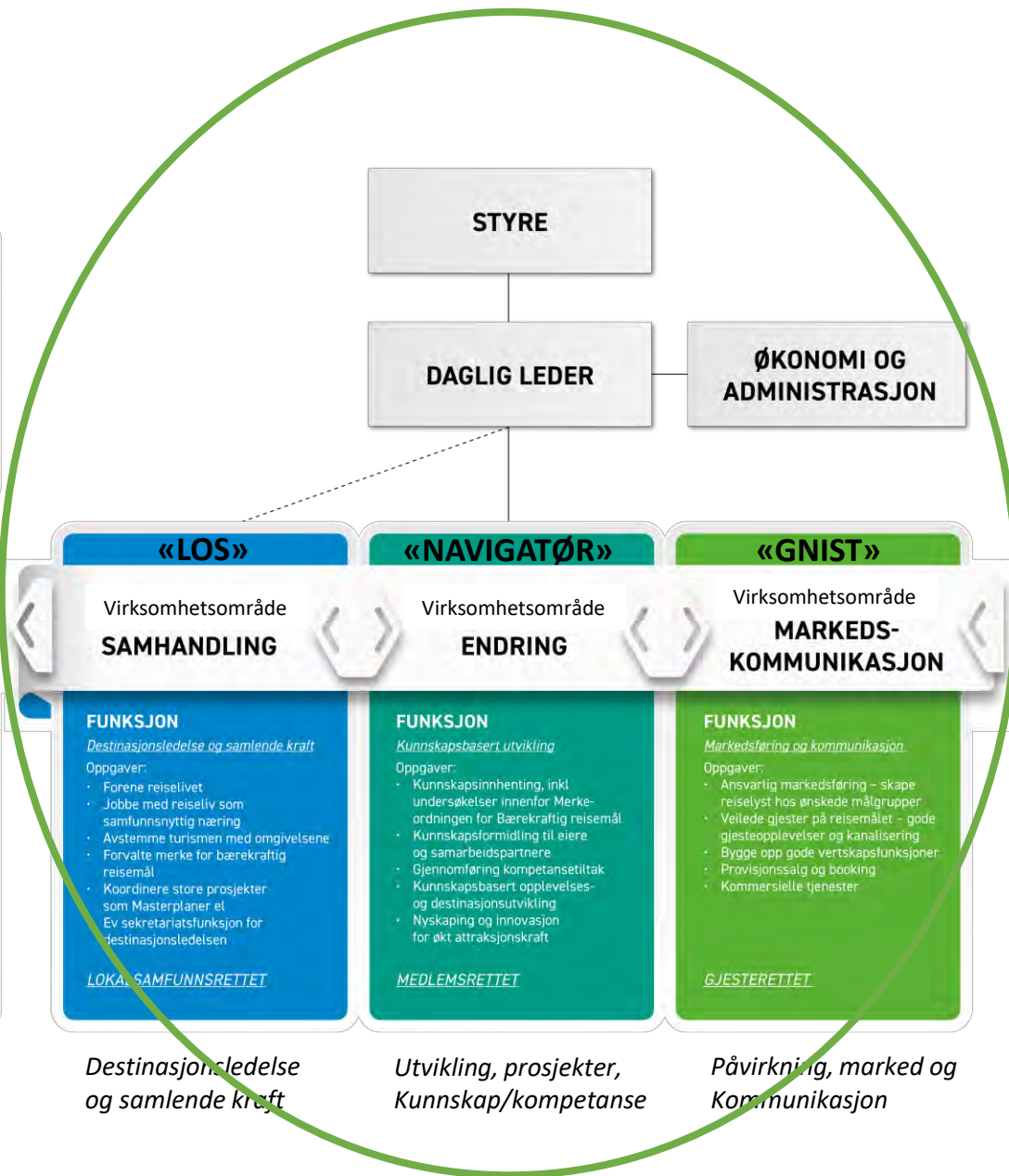
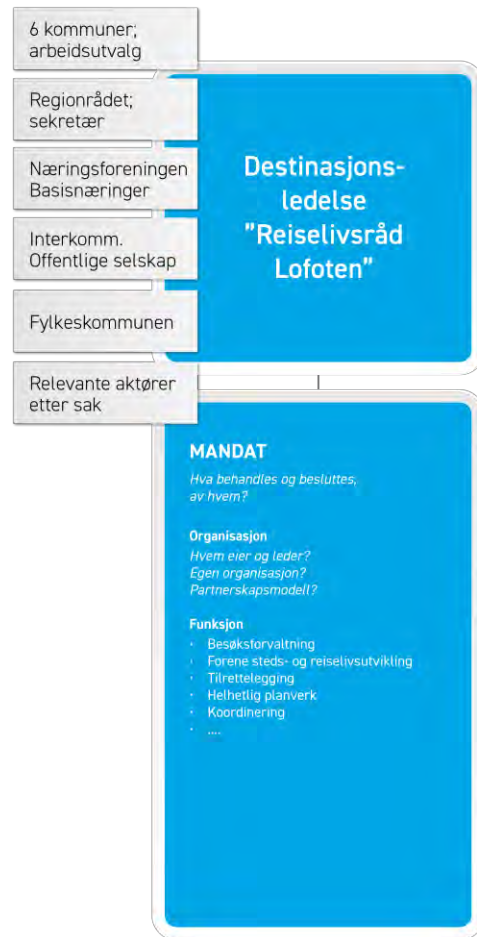
Delmål 3.2.5: Klimagassutslippene i det stedlige reiselivet i Lofoten skal være redusert med 60% innen 2030.

Formål §3 vedtekter

*Destination Lofoten AS skal være **Lofotens og Norges toneangivende aktør innen bærekraftig reisemålsutvikling, samt reiselivsbedriftenes og kommunenes foretrukne samarbeidspartner og leverandør av prioriterte fellesgodetjenester og vertskapstjenester i Lofoten.***

*Destination Lofoten AS skal **gjennom sine virksomhetsområder bidra til å løse utfordringer for aktørene slik at tiltakene gir positiv avkastning og reduserer ulempene for Lofotens reiseliv, lokalsamfunn og innbyggere.***

***Virksomhetsområdene for selskapet defineres som "samhandling", "endring" og "kommunikasjon",** og organisasjonen modelleres deretter. Selskapets virksomhet skal utvikles og drives i tett samhandling med en bred og omforent destinasjonsledelse, der relevante interessenter på reisemålet er representert. Destination Lofoten AS kan også delta i andre selskaper med relevant virksomhet.*

Destinasjonsledelse og samlende kraft

Utvikling, prosjekter, Kunnskap/kompetanse

Påvirkning, marked og Kommunikasjon

Destinasjonsledelse - Samhandling

Reisemålsutvikling - Utvikling

Markedsarbeid - Kommunikasjon

Fra plan til praksis

Bærekraftig
Reisemål

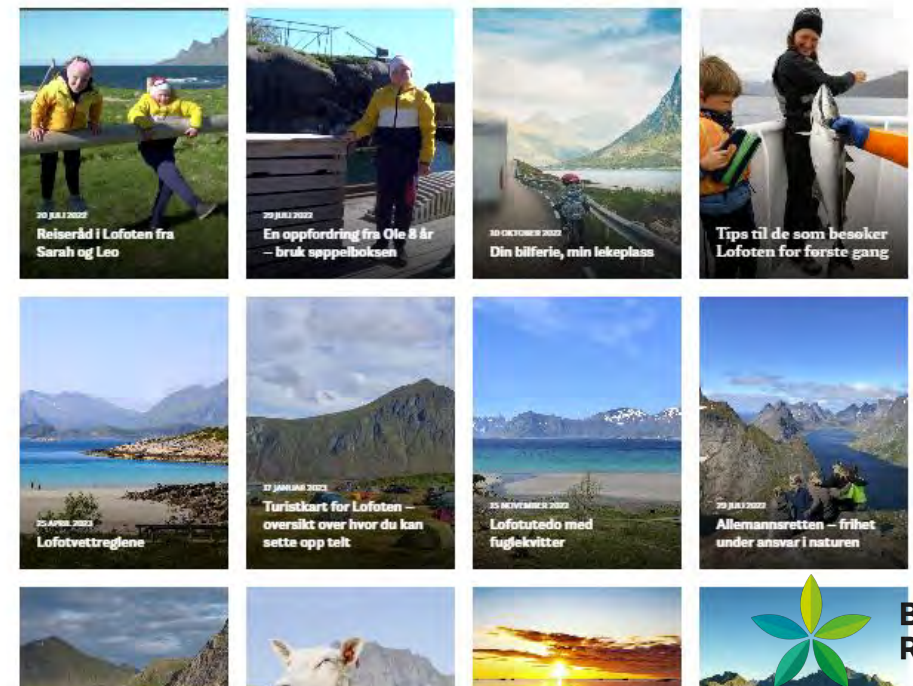

lofoten

- Helhet
- Besøksforvaltning
- Utvikling i balanse
- Cruisestrategi og kriterier
- Ansvarlig markedsføring
- Innbyggerinvolvering
- Ungdom

Her er gode råd for hvordan du som gjest kan bidra til å opprettholde Lofotens attraktivitet og unngå negativ belastning. Trå varsomt, og la de som kommer etter deg få like gode opplevelser! Les videre for å finne ut hvordan du kan være en ansvarlig gjest i Lofoten.

Hvordan være en ansvarlig gjest i Lofoten

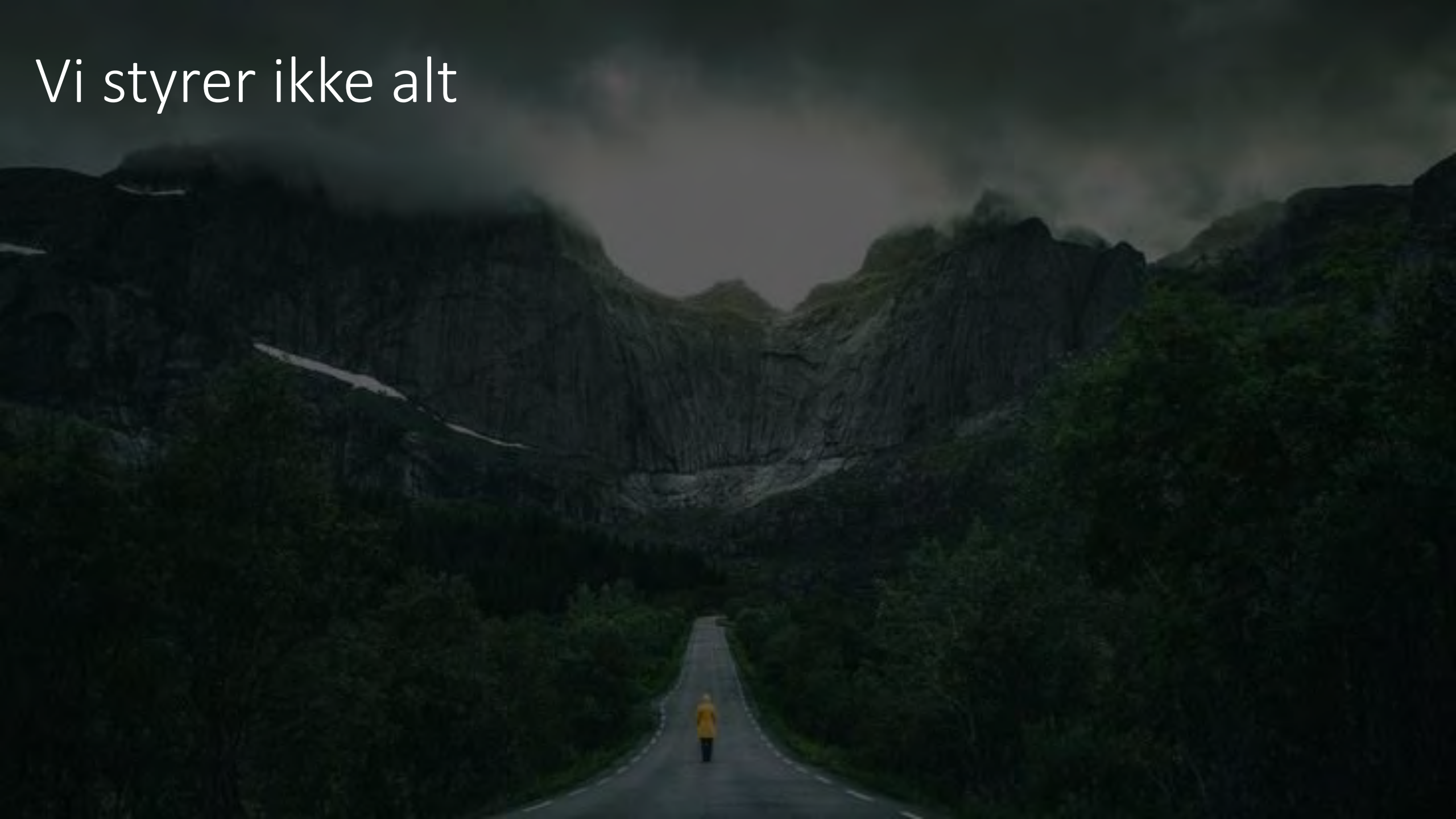
Vil du bidra til å bevare Lofotens unikhet? Her får du vite hvordan du kan være en ansvarlig gjest i Lofoten.

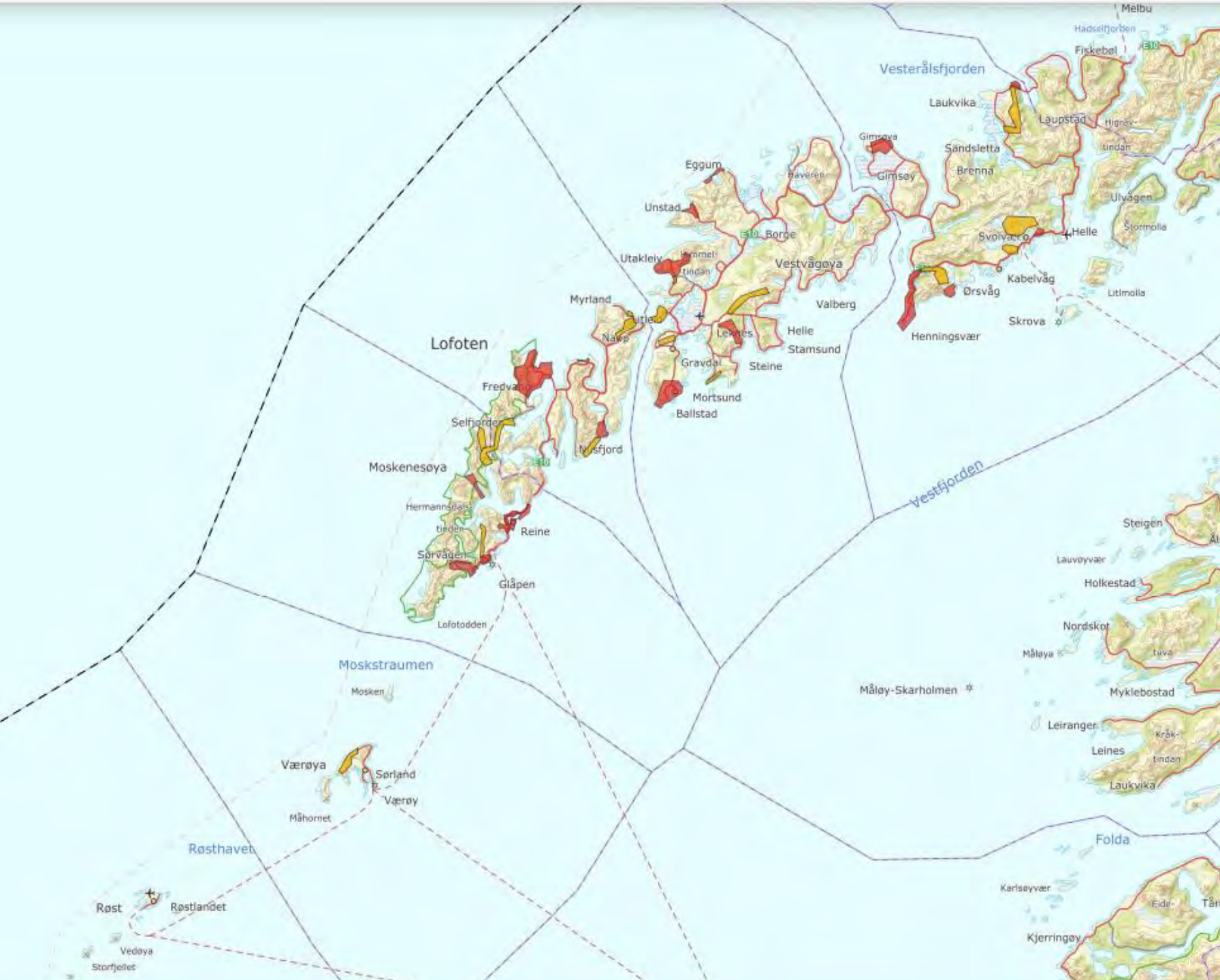
Her er gode råd for hvordan du som gjest kan bidra til å opprettholde Lofotens attraktivitet og unngå negativ belastning. Trå varsomt, og la de som kommer etter deg få like gode opplevelser! Les videre for å finne ut hvordan du kan være en ansvarlig gjest i Lofoten.

Besøksbidrag

<p>20 JULI 2022 Reiseråd i Lofoten fra Sarah og Leo</p>	<p>29 JULI 2022 En oppfordring fra Ole & År – bruk søppelboksen</p>	<p>30 OKTOBER 2022 Din bilferie, min lekeplass</p>	<p>Tips til de som besøker Lofoten for første gang</p>
<p>20 APRIL 2022 Lofotvettreglene</p>	<p>17 JANUAR 2022 Turistkart for Lofoten – oversikt over hvor du kan sette opp telt</p>	<p>25 NOVEMBER 2022 Lofotetudo med fuglekvitte</p>	<p>29 JUNI 2022 Allemannsretten – frihet under ansvar i naturen</p>
<p></p>	<p></p>	<p></p>	<p>Bærekraftig Reisemål</p>

Vi styrer ikke alt

- Kraftig vekst
- Pressområder
- E10 fra 1963
- Rundreiseturisme
- Villcamping
- Press på infrastruktur og natur
- Cruise
- Guiding uten lokal tilknytning
- Finansiering og drift av fellesgoder
- Lokalbefolkning
- Presseoppslag

Kraften i sosiale medier

Filter by

(8316) Austvagsoya - 160 Midnattsolveien

Area without prohibitions for campers, flat gravelly terrain, starting point for the ascent to the Torskmannen peak climbed by us on ski touring. The area has no services, but it is quiet. We...

4 photos 6 comments 3 stars

(8316) Sildpollnes Sjøcamp

Sildpollnes Sjøcamp: Very nicely located campsite, quiet with a view of

Places The charter Hosts FAQ My account

City, country, address ...

Leaflet | © MapTiler © OpenStreetMap contributors

Politimannen Jo jakter bobiler hver dag: - Jeg gjør mitt beste for å få dem til å flytte seg

...re langs veien på Værøy. Det liker ikke politimann Jo Vole. Foto: Privat

Publisert: 12.07.23 17:36 Del

...ommet og bobilturistene har for alvor inntatt Værøy. slik at det kan oppstå farlige situasjoner

Fra 1.januar 2021 kom det nye regler og retningslinjer for bruk av droner under 25 kg. Reglene for droner er også tilgjengelig engelsk.

Hovedregler for droneflyvning

1. Registrer deg og ta eksamen på fydrone.no og få en full oversikt fra luftfartstilsynet [her](#).
2. Hold dronen innenfor synsrekkevidde
3. Hold minst 5 km avstand til lufthavner og fly aldri i nærheten av ulykkessteder.
4. Fly alltid under 120 meter fra bakken i alle retninger og overhold gjeldene sikkerhetsavstander – dvs., 120 meter fra nærmeste fysiske punkt.
5. Dronen skal alltid være minst 50 meter unna mennesker
6. Send inn NOTAM (Notice to Airmen) til Avinor dersom du er usikker på om du kan fly dronen i et gitt terreng. Mer info [her](#). Du kan sjekke andre sine NOTAM varslinger [her](#).
7. Ikke fly drone i værnede områder. Se kart fra [Miljødirektoratet](#).
8. Ta hensyn til andres privatliv og følg reglene for bruk av foto og video av andre personer, se datatilsynet.no

Forbud mot bruk av droner i verneområder og i nasjonalparker

- Alt fugle- og dyreliv er vernet mot forstyrrelser uansett hvor.
- I tillegg kan dronelek forstyrre andre friluftsfolk på tur.
- I mange verneområder og i Lofotodden nasjonalpark er dronebruk forbudt.
- Fylkesmannen har laget en [informasjonsfilm om dronebruk](#) du bør kikke på.
- Les mer om dette på [Fylkesmannes nettsider](#).

Senja – «det nye Lofoten», er ikke lenger en myte

[KOMMENTAR]

#DRO: FREDRIK SANDNES (EIZING)

Steinulf Henriksen
@steinulfhenriksen, Folkebladet

Oppdatert: fredag 11. august 2023 kl. 14:50

lofoten

Du leser nå en kommentarartikkel. Den uttrykker skribentens mening.

Omdømme

Bærekraftig
Reisemål

Media

Regional friluftsforskrift for Lofoten

22. juni 2021 trådte den regionale friluftsforskrift for Lofoten i kraft. Forskriften inneholder en konkretisering av allemanspliktene, og 14 områder der det er innført telteforbud. I flere av friluftsområdene er det avsatt teltområder, slik at det fortsatt er mulig å telte - men bare i teltområdene.

Opphever allemannsretten – Vil bøtelegge teltturister i Nord-Norge

GUNNAR ANDREASSEN – 23. JUNI 2021

Med årene har det kommet flere til Lofoten og Vestlandet for å feriere i telt. Nå innfører flere steder i Nord-Norge og Vestlandet teltforbud. De mener at allemannsretten ikke er laget for masseturisme, opplyser [Resett](#).

et skaper et

er er tips for å redde

n. Influenser
ge teltferien

Emma Skau Solås
Journalist

Markus Thonhaugen
Journalist

Vi rapporterer fra Bodo

Publisert 9. juli 2021 kl. 10:58

Artikkelen er mer enn to år gammel.

op telt.

Dina Olavsén
Journalist

Publisert 22. juni 2021 kl. 1
Oppdatert 22. juni 2021 kl.

Artikkelen er mer enn to år gammel.

Ungdomsskolen brå overgang for mange: - Vær deg selv, det er ikke noe vits å være «fake»

for flere

Plukket 40 liter menneskebæsj i Lofoten: - Man blir litt kvalm

Samtidig som Lofoten fikk sine første automater for bæsjeposer for mennesker, gikk folk i turistnæringen inn i nasjonalparken med spade og bøtte for å fjerne gammel avføring.

PLUKKER BÆSJ: Lofoten er først ut i landet med bæsjeposer for mennesker. Nå håper Line Samuelsen i Destination Lofoten at ordningen med poser blir permanent.

FOTO: INGRID MYKLEBYST

F
T
E

Forrige fredag var reiselivssjef Line Renate Samuelsen i Destination Lofoten i Kvalvika, for å plukke menneskebæsj sammen med nasjonalparkforvalteren.

Lofotodden nasjonalpark har lenge vært plaget med turister som bæsjer i naturen – spesielt nær bekk hvor turister og besøkende fyller vannflaskene sine.

I de samme bekkene har det blitt konstatert høye verdier av

Marie Staberg
Journalist

Susanne Skjåstad Lysvold
Journalist

Publisert 14. juli kl. 05:56
Oppdatert 14. juli kl. 08:49

Sommerturistene driter i Norge

NORGE VIL VÆRE VERDENS BESTE FERIELAND. MEN DETTE MÅ PÅ PLESS FORST.

DYLL. TIL BESVÆR: Sommerturistene vil oppleve utflira i Norge. Men vrien til profane er berøgt av trekket med å finne et tadelst. Foto: Odd Roar Langr

ODD ROAR LANGR: Det mangler ikke på store ord når Norge skal beskrive seg selv som et perfekt feriereisemål: «Enten du vil på eventyr, familieferie eller ha en romantisk helg: Norge er fullt av spennende opplevelser!», skriver Visit Norway. «Lofoten – Verdens vakreste øyrike», lover Visit Lofoten. Visit Helgeland følger opp med «Eventyrlig og ekte». Mens Trøndelag mener at maten der er ikonisk. Fjord-Norge vil ikke være noe snauere, og mener at «Fjordlandskapet er noe av det vakreste Norge har å by på» Sørlandet kårer seg selv til «hele familiens feriefavoritt». Og Oslo lover på strak arm «varme sommerdager som aldri tar slutt».

BORTFORKLARINGENS KUNST

Allemannsretten versus Allemanns-plikten

- Allemannsretten – for alle?
- Økt fokus på allemanns-plikten
- Regulering –la naturen hvile

Personlig tilstedeværelse

ONE-SIZE FITS ALL
STORE

SALE

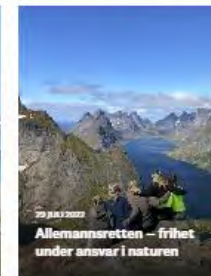
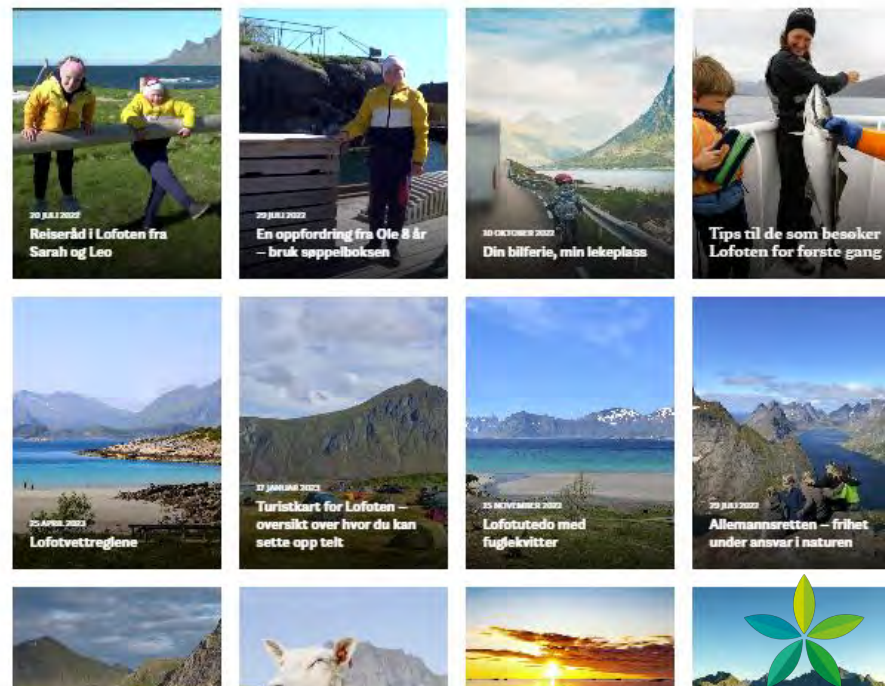
Besøksbidrag

Hvordan være en ansvarlig gjest i Lofoten

Vil du bidra til å bevare Lofotens unikhet? Her får du vite hvordan du kan være en ansvarlig gjest i Lofoten.

Her er gode råd for hvordan du som gjest kan bidra til å opprettholde Lofotens attraktivitet og unngå negativ belastning. Trå varsomt, og la de som kommer etter deg få like gode opplevelser! Les videre for å finne ut hvordan du kan være en ansvarlig gjest i Lofoten.

Bærekraftig Reisemål

Foreslått pilotmodell

*Prøve ut og vurdere en ordning for pålagt **dynamisk betaling og besøksstyring** ved bruk av **skiltlesingsteknologi (ANPR-teknologi)** og **brukerbetaling på offentlig og kommersiell transport inn til et geografisk område med særskilte utfordringer** i tilknytning til bruk, vern og forvaltning av fellesgoder knyttet til natur- og kulturressursene i området som følge av tilreisende.*

Prinsipper

Den **besøkende forbrukeren/forurensere** må bidra med betaling for ivaretagelse og tilrettelegging av fellesgodene

Løsningen må bidra til **besøksstyring** og fellesgodefinansiering –
dynamisk prising

Lokal styring og lokal kontroll unngå byråkratisering

Gir lokalsamfunn og næringsliv et godt utgangspunkt for **helårig bærekraftig utvikling**, og som kommer gjesten direkte eller indirekte til gode

Blir jeg i bedre form
om du trener mye?

Bærekraftig
Reisemål

Lofoten

DE
GRØNNE
ØYENE LOFOTEN
2 0 3 0

Små desentrale organisasjoner:

Norges “spesialstyrke”

topptrent i:

Allsidighet

Fleksibilitet

Selvstendighet

Operativitet (*uværskompetanse*)

Lokalkunnskap

Bærekraftig
Reisemål

lofoten

Takk for meg 😊

Line R. Samuelsen

e-post: line@visitlofoten.no

Mob: 922 46 956

Foto: Kristin. F. Olsen